

V Bruseli 25. 1. 2021
COM(2021) 38 final

2021/0021 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa mení odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 z 13. októbra 2020 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Rada 13. októbra 2020 prijala odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19¹. V odporúčaní sa stanovil koordinovaný prístup v týchto kľúčových oblastiach: uplatňovanie spoločných kritérií a prahových hodnôt pri rozhodovaní o tom, či zaviesť obmedzenia voľného pohybu, mapovanie rizika prenosu ochorenia COVID-19 na základe dohodnutého farebného kódu, a koordinovaný prístup, pokiaľ ide o prípadné opatrenia, ktoré sa môžu primerane uplatňovať na osoby pohybujúce sa medzi oblasťami v závislosti od úrovne rizika prenosu v uvedených oblastiach.

Cieľom odporúčania Rady (EÚ) 2020/1475 je zabezpečiť zvýšenú koordináciu medzi členskými štátmi, ktoré zvažujú prijatie opatrení obmedzujúcich voľný pohyb z dôvodov verejného zdravia v kontexte pandémie. V odporúčaní sa jasne uvádza, že členské štáty by pri prijímaní a uplatňovaní obmedzení voľného pohybu mali dodržiavať zásady práva EÚ, najmä zásadu proporcionality a nediskriminácie.

Na základe odporúčania bola Komisia poverená úlohou, aby s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb pravidelne posudzovala kritériá, potreby týkajúce sa údajov a prahové hodnoty uvedené v uvedenom odporúčaní vzhľadom na vyvíjajúcu sa epidemiologickú situáciu, a svoje zistenia posielala Rade na zváženie spolu s prípadným návrhom na zmenu tohto odporúčania.

Ako sa uvádza v oznámení Komisie z 19. januára 2021 Jednotne proti ochoreniu COVID-19², prelom rokov sa bude pravdepodobne niesť v znamení začiatku konca pandémie COVID-19. To, čo zvyčajne trvá desať rokov, sa vďaka prelomovým poznatkom v oblasti vedy, neobyčajnému politickému nasadeniu a úsiliu zo strany priemyslu dosiahlo za desať mesiacov a v rámci spustenia rýchleho hromadného očkovania bola už vakcína proti COVID-19 podaná miliónom Európanov.

Kým však počet nakazených osôb stúpa a kým rozsah zaočkovania nezvráti príliv pandémie, treba naďalej zotrvať v ostražitosti, dodržiavať opatrenia proti šíreniu nákazy a vykonávať kontroly verejného zdravia. EÚ a členské štáty musia bezodkladne konať, aby obmedzili riziko potenciálne horšej tretej vlny epidémie, ktorá by sa vyznačovala novými nákazlivejšími variantami vírusu, ktoré sa už v Európe vyskytujú.

Tieto nové varianty vírusu³ sú skutočnou a závažnou príčinou obáv. Zatiaľ čo v súčasnosti neexistujú dôkazy o tom, že by spôsobovali vážnejší priebeh ochorenia, podľa všetkého sú o približne 50 – 70 % prenosnejšie⁴. To znamená, že vírus sa môže šíriť ľahšie a rýchlejšie, čo pre preťažené systémy zdravotnej starostlivosti predstavuje ďalšiu záťaž. Mutácie vírusu sú jednou z možných príčin podstatného nárastu počtu prípadov vo väčšine členských štátov v posledných týždňoch.

¹ Ú. v. EÚ L 337, 14.10.2020, s. 3.

² COM(2021) 35 final.

³ Varianty „B117“ a „501Y.V2“.

⁴ Posúdenie rizík Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb: Riziká súvisiace so šírením nových variantov SARS-CoV-2 v EÚ/EHP vzbudzujúcich obavy.

V dôsledku toho bude cestovanie aj naďalej predstavovať osobitnú výzvu. Kým sa epidemiologická situácia výrazne nezlepší, mali by byť občania odrádzaní od všetkých ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, najmä do vysokorizikových oblastí a z nich.

Toto je podporené odporúčaniami, ktoré vydalo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) vo svojom rýchlom posúdení rizika z 21. januára 2021⁵. ECDC vyhodnotilo pravdepodobnosť zavlečenia variantov vzbudzujúcich obavy do EÚ/EHP a ich komunitného šírenia ako veľmi vysokú z dôvodu ich zvýšenej prenosnosti. Pri takejto zvýšenej prenosnosti je pravdepodobné, že povedie k zvýšenému počtu infikovaných. To by pravdepodobne viedlo k vyššej miere hospitalizácii a úmrtnosti vo všetkých vekových skupinách, ale najmä v prípade starších vekových skupín alebo osôb s komorbiditou. ECDC sa preto domnieva, že na zníženie prenosu a zmiernenie tlaku na systémy zdravotnej starostlivosti sú potrebné prísnejšie opatrenia na zmiernenie rizika komunitného šírenia ochorenia. ECDC preto usúdilo, že vplyv zavlečenia a komunitného šírenia je vysoký. ECDC vyhodnotilo, že celkové riziko spojené so zavlečením variantov vzbudzujúcich obavy a ich komunitným šírením je vysoké/veľmi vysoké.

S cieľom spomaliť zavlečenie a šírenie nových variantov SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy ECDC ako jednu z možností reakcie odporučilo, aby sa zabránilo cestám, ktoré nie sú nevyhnutné. Okrem odporúčaní odrádzajúcich od ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, a obmedzení cestovania pre nakazené osoby by sa mali zachovať aj opatrenia týkajúce sa cestovania, ako je testovanie a karanténa cestujúcich, a to najmä v prípade cestujúcich z oblastí s vyššou incidenciou nových variantov. S prihliadnutím na usmernenie centra ECDC o sekvenovaní genómu, ak sekvenovanie nie je dostatočné na vylúčenie možnosti vyššej incidencie nových variantov, malo by sa zvažovať prijatie primeraných opatrení aj v súvislosti s cestami z oblastí, v ktorých je naďalej vysoká úroveň komunitného šírenia.

Ako sa stanovuje v odporúčaní Rady (EÚ) 2020/1475, Komisia s podporou ECDC pravidelne posudzovala kritériá, potreby týkajúce sa údajov a prahové hodnoty uvedené v tomto odporúčaní vzhľadom na vyvíjajúcu sa epidemiologickú situáciu. Vzhľadom na uvedené výzvy, ktoré predstavujú infekčnejšie varianty vzbudzujúce obavy, sa Komisia domnieva, že odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 by sa malo upraviť.

Mali by sa zachovať alebo posilniť primerané a nediskriminačné obmedzenia a testovanie pre cestujúcich, najmä pre tých, ktorí cestujú z oblastí s vyššou incidenciou variantov vírusu vzbudzujúcich obavy. V prípade potreby by sa mala zaviesť karanténa cestujúcich s primeranými výnimkami pre cestujúcich, ktorí plnia úlohy zásadného významu alebo musia nevyhnutne cestovať.

Cieľom takýchto cielených opatrení je zabrániť potrebe uzavretia hraníc alebo plošných zákazov cestovania a pozastavenia letov, pozemnej a lodnej dopravy medzi členskými štátmi, ktoré nie sú odôvodnené, pretože cielenejšie opatrenia majú dostatočný vplyv a spôsobujú menšie narušenia. Vďaka systému „zelených jazdných pruhov“⁶ by mali byť zachované

⁵ Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb. Riziká súvisiace so šírením nových variantov SARS-CoV-2 v EÚ/EHP vzbudzujúcich obavy, prvá aktualizácia z 21. januára 2021. ECDC: Stockholm; 2021. K dispozícii tu: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf>

⁶ Pozri oznámenie Komisie Posilnenie zelených jazdných pruhov s cieľom udržať chod ekonomiky počas druhej vlny pandémie COVID-19, COM(2020) 685 final, a odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/2243 z 22. decembra 2020 o koordinovanom prístupe k cestovaniu a doprave v reakcii na variant SARS-COV-2 zaznamenaný v Spojenom kráľovstve, Ú. v. EÚ L 436, 28.12.2020, s. 72.

dopravné toky, najmä v snahe zabezpečiť voľný pohyb tovaru, aby nedochádzalo k narúšaniu dodávateľských reťazcov.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Toto odporúčanie slúži na uľahčenie vykonávania existujúcich ustanovení týkajúcich sa obmedzení slobody pohybu z dôvodov verejného zdravia.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Toto odporúčanie je v súlade s ostatnými politikami Únie vrátane tých, ktoré sa týkajú verejného zdravia a kontrol na vnútorných hraniciach.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Zmluva o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä jej článok 21 ods. 2, článok 168 ods. 6 a článok 292.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Článkom 292 ZFEÚ sa Rade umožňuje prijímať odporúčania. Podľa tohto ustanovenia Rada koná na návrh Komisie vo všetkých prípadoch, v ktorých zmluvy ustanovujú, že prijíma akty na návrh Komisie.

To platí aj v súčasnej situácii, keďže je potrebný konzistentný prístup, aby sa zabránilo ďalším narušeniam spôsobeným jednostrannými a nedostatočne koordinovanými opatreniami obmedzujúcimi voľný pohyb v rámci Únie. Podľa článku 21 ods. 1 ZFEÚ má každý občan Únie právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie. Ak sa ukáže, že na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné opatrenie na úrovni Únie, Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijať ustanovenia s cieľom uľahčiť výkon týchto práv.

Podľa článku 168 ods. 6 môže Rada na návrh Komisie prijímať aj odporúčania na účely zabezpečenia vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia pri stanovovaní a uskutočňovaní všetkých politik a činností Únie.

- **Proporcionalita**

Prijatie jednostranných alebo nekoordinovaných opatrení pravdepodobne povedie k nejednotným a rozdrobeným obmedzeniam voľného pohybu a spôsobí neistotu občanov Únie pri uplatňovaní ich práv v EÚ. Návrh neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné a primerané na dosiahnutie zamýšľaného cieľa.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuvádza sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V návrhu sa zohľadňujú diskusie s členskými štátmi, ktoré sa uskutočnili v pravidelných intervaloch od zavedenia prvých dočasných obmedzení, dostupné informácie o vyvíjajúcej sa epidemiologickej situácii a relevantné dostupné vedecké dôkazy.

- **Posúdenie vplyvu**

Neuvádza sa.

- **Základné práva**

Sloboda pohybu je základným právom zakotveným v článku 45 Charty základných práv Európskej únie. Za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno zaviesť obmedzenia len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných. Článok 21 Charty zakazuje obmedzenie na základe štátnej príslušnosti v rámci rozsahu pôsobnosti zmlúv.

Akékoľvek obmedzenia slobody pohybu v rámci Únie odôvodnené na základe verejného zdravia musia byť nevyhnutné, primerané a založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách. Musia byť vhodné na zabezpečenie dosiahnutia sledovaného cieľa, pričom nesmú prekročiť rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Žiadny.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa mení odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 z 13. októbra 2020 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 21 ods. 2, článok 168 ods. 6 a článok 292 prvú a druhú vetu,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada 13. októbra 2020 prijala odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19⁷. V odporúčaní sa stanovil koordinovaný prístup v týchto kľúčových oblastiach: uplatňovanie spoločných kritérií a prahových hodnôt pri rozhodovaní o tom, či zaviesť obmedzenia voľného pohybu, mapovanie rizika prenosu ochorenia COVID-19 na základe dohodnutého farebného kódu, a koordinovaný prístup, pokiaľ ide o prípadné opatrenia, ktoré sa môžu primerane uplatňovať na osoby pohybujúce sa medzi oblasťami v závislosti od úrovne rizika prenosu v uvedených oblastiach.
- (2) Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb na základe kritérií a prahových hodnôt stanovených v uvedenom odporúčaní raz týždenne uverejňuje mapu členských štátov rozčlenenú podľa regiónov s cieľom poskytnúť podporu členským štátom pri prijímaní rozhodnutí⁸.
- (3) Ako sa stanovuje v odôvodnení 26 uvedeného odporúčania, Komisia by vzhľadom na vyvíjajúcu sa epidemiologickú situáciu s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb mala pravidelne posudzovať kritériá, potreby týkajúce sa údajov a prahové hodnoty uvedené v tomto odporúčaní vrátane toho, či by sa mali zväziť iné kritériá, ako napríklad mieru hospitalizácie alebo mieru obsadenosti jednotiek intenzívnej starostlivosti.
- (4) Súčasný vývoj pandémie ovplyvňujú dva faktory. Na jednej strane sa od začiatku roka 2021 spúšťa hromadná vakcinácia a milióny Európanov už boli očkované proti ochoreniu COVID-19. Ako sa však uvádza v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade Jednotne proti ochoreniu COVID-19⁹, kým počet nakazených osôb stúpa a kým rozsah zaočkovania nezvráti príliv pandémie, treba naďalej zotrvať v ostražitosti, dodržiavať opatrenia proti šíreniu nákazy a vykonávať

⁷ Ú. v. EÚ L 337, 14.10.2020, s. 3.

⁸ K dispozícii tu: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

⁹ COM(2021) 35 final.

kontroly verejného zdravia. EÚ a členské štáty musia predovšetkým konať, aby obmedzili riziko ďalšej, potenciálne horšej vlny epidémie, ktorá by sa vyznačovala novými nákazlivejšími variantami vírusu SARS-CoV-2, ktoré sa už v Európe vyskytujú.

- (5) Nedávny výskyt nových variantov vírusu je veľmi znepokojujúci. Zatiaľ čo v súčasnosti neexistujú dôkazy o tom, že by spôsobovali vážnejší priebeh ochorenia, podľa všetkého sú o približne 50 – 70 % prenosnejšie¹⁰. To znamená, že vírus sa môže šíriť ľahšie a rýchlejšie, čo pre preťažené systémy zdravotnej starostlivosti predstavuje ďalšiu záťaž. Mutácie vírusu sú jednou z možných príčin podstatného nárastu počtu prípadov vo väčšine členských štátov v posledných týždňoch.
- (6) Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb vo svojom najnovšom hodnotení rizika šírenia nových variantov SARS-CoV-2 v EÚ/EHP vzbudzujúcich obavy¹¹ uvádza, že riziko spojené so zavlečením variantov vzbudzujúcich obavy a ich komunitným šírením sa zvýšilo na vysoké/veľmi vysoké.
- (7) Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb ako jednu z možností, ako reagovať na toto riziko, odporúča, aby sa v záujme spomalenia importovania a šírenia nových variantov SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy zabránilo cestám, ktoré nie sú nevyhnutné. Okrem odporúčaní odrádzajúcich od ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, a obmedzení cestovania pre nakazené osoby by sa mali zachovať aj opatrenia týkajúce sa cestovania, ako je testovanie a karanténa cestujúcich, a to najmä v prípade cestujúcich z oblastí s vyššou incidenciou nových variantov. S prihliadnutím na usmernenie centra ECDC o sekvenovaní genómu, ak sekvenovanie nie je dostatočné na vylúčenie možnosti vyššej incidencie nových variantov, malo by sa zvážiť prijatie primeraných opatrení aj v súvislosti s cestami z oblastí, v ktorých je naďalej vysoká úroveň komunitného šírenia.
- (8) Vzhľadom na odporúčania Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb by sa teda odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (9) S cieľom zohľadniť veľmi vysokú úroveň komunitného šírenia, ktorá môže súvisieť so zvýšenou prenosnosťou nových variantov vzbudzujúcich obavy, by sa do mapy, ktorú každé dva týždne zverejňuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, mala pridať nová farba – tmavočervená. Táto farba by mala označovať oblasti, v ktorých vírus cirkuluje na veľmi vysokej úrovni, a to aj z dôvodu viac infekčných variantov vzbudzujúcich obavy.
- (10) Členské štáty by mali zohľadniť aj prevalenciu nových variantov SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy. V oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade s názvom Jednotne proti ochoreniu COVID-19 sa zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty urýchlene zvýšili sekvenovanie genómu na 5 – 10 % pozitívnych výsledkov testov, v prípade potreby aj využitím kapacity Európskeho centra pre

¹⁰ Posúdenie rizík Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb: Riziká súvisiace so šírením nových variantov SARS-CoV-2 v EÚ/EHP vzbudzujúcich obavy, dostupné tu: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-risk-assessment-spread-new-sars-cov-2-variants-eueea>

¹¹ Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb. Riziká súvisiace so šírením nových variantov SARS-CoV-2 v EÚ/EHP vzbudzujúcich obavy, prvá aktualizácia z 21. januára 2021. ECDC: Stockholm; 2021. K dispozícii tu: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf>

prevenciu a kontrolu chorôb, s cieľom identifikovať progresiu variantov alebo odhaliť nové varianty.

- (11) Vysoká úroveň komunitného šírenia vo väčšine členských štátov znamená, že cestovanie bude aj naďalej predstavovať osobitnú výzvu. Kým sa epidemiologická situácia výrazne nezlepší, najmä pokiaľ ide o výskyt nových variantov vírusu, mali by byť občania odrádzaní od všetkých ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, najmä do vysokorizikových oblastí a z nich. Vzhľadom na to, že riziko infekcie alebo prenosu je podobné v prípade vnútroštátneho a cezhraničného cestovania, členské štáty by mali zabezpečiť súlad medzi opatreniami uplatňovanými na obidva typy ciest, ktoré nie sú nevyhnutné.
- (12) V ústnych záveroch vypracovaných po videokonferencii členov Európskej rady, ktorá sa konala 21. januára 2021¹², predseda Európskej rady uviedol, že hranice musia zostať otvorené, aby sa zabezpečilo fungovanie jednotného trhu vrátane toku základných tovarov a služieb. Nemali by sa ukladať žiadne plošné zákazy cestovania. Na zamedzenie šírenia vírusu však môže byť potrebné prijať opatrenia obmedzujúce cestovanie v EÚ, ktoré nie je nevyhnutné. Rada potvrdzuje svoje zásady, vzhľadom na riziká, ktoré predstavujú nové varianty vírusu, bude však možno musieť preskúmať svoje odporúčania týkajúce sa cestovania v rámci EÚ a ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné.
- (13) Cieľom koordinovaného prístupu je zabrániť opätovnému zavedeniu kontrol na vnútorných hraniciach. Nie je dôvod pre uzatváranie hraníc alebo plošné zákazy cestovania a prerušenia letov, pozemnej a lodnej dopravy, pretože cielenejšie opatrenia ako povinná karanténa alebo testovanie majú dostatočný vplyv a spôsobujú menšie problémy. Vďaka systému „zelených jazdných pruhov“¹³ by mali byť zachované dopravné toky, najmä v snahe zabezpečiť voľný pohyb tovaru a služieb, aby nedochádzalo k narušeniu dodávateľských reťazcov.
- (14) Akékoľvek obmedzenia voľného pohybu osôb sa musia naďalej uplatňovať v súlade so všeobecnými zásadami práva Únie, najmä zásadami proporcionality a nediskriminácie, a to aj na základe štátnej príslušnosti. Akékoľvek prijaté opatrenia by preto nemali presahovať rámec toho, čo je nevyhnutne potrebné na ochranu verejného zdravia. Jasné, včasné a komplexné informovanie verejnosti je aj naďalej kľúčové na zabezpečenie predvídateľnosti, právnej istoty a dodržiavania pravidiel zo strany občanov. Obmedzenia by sa mali primerane presadzovať a akékoľvek stanovené sankcie by mali byť účinné a primerané.
- (15) Výbor pre zdravotnú bezpečnosť 11. januára 2020 schválil odporúčania týkajúce sa spoločného prístupu EÚ, pokiaľ ide o izolačné opatrenia pre pacientov s ochorením COVID-19 a karanténne opatrenia pre kontakty a cestujúcich. Členské štáty by pri ukladaní karantény v súvislosti s cestovaním mali uplatňovať odporúčania Výboru pre

¹² Závery prezentované predsedom Charlesom Michelom po videokonferencii členov Európskej rady 21. januára 2021, k dispozícii tu: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2021/01/21/oral-conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-of-the-members-of-the-european-council-on-21-january-2021/>

¹³ Oznámenie Komisie s názvom Posilnenie zelených jazdných pruhov s cieľom udržať chod ekonomiky počas druhej vlny pandémie COVID-19, COM(2020) 685 final, a odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/2243 z 22. decembra 2020 o koordinovanom prístupe k cestovaniu a doprave v reakcii na variant SARS-COV-2 zaznamenaný v Spojenom kráľovstve, Ú. v. EÚ L 436, 28.12.2020, s. 72.

zdravotnú bezpečnosť¹⁴ týkajúce sa karanténnych opatrení pre cestujúcich. Najmä v prípade, že pri cestovaní z vysokorizikovej oblasti je stanovená požiadavka karantény, malo by sa zväziť skrátenie požadovaného trvania karantény, ak by daná osoba 5 až 7 dní po vstupe mala negatívny test, okrem prípadu, že by sa u takéhoto cestujúceho vyvinuli príznaky.

- (16) Vzhľadom na zvýšenie kapacity testovania na prítomnosť ochorenia COVID-19 by sa odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 malo zmeniť tak, aby členské štáty mali možnosť vyžadovať od cestujúcich prichádzajúcich z oblastí, ktoré nie sú označené ako „zelené“, aby sa pred odchodom nechali otestovať.
- (17) Keďže úroveň komunitného šírenia v oblastiach, ktoré sa majú označiť ako „tmavočervené“, je vysoká, malo by sa od osôb vykonávajúcich cestu z týchto oblastí na účely, ktoré nie sú nevyhnutné, vyžadovať, aby pred odchodom absolvovali test a po príchode na miesto určenia karantény, v súlade s odporúčaniami Výboru pre zdravotnú bezpečnosť. Ak cestujúci neabsolvujú karantény v mieste svojho pobytu, mali by sa zabezpečiť vhodné fyzické podmienky pre karanténne priestory, ako aj ochrana a poskytovanie starostlivosti o deti v karanténnych podmienkach, a tieto podmienky by mali byť v súlade s usmerneniami WHO¹⁵.
- (18) Ak osoby vracajúce sa do členského štátu pobytu nemohli absolvovať test pred odchodom, malo by sa im umožniť absolvovať ho po príchode, aby nedošlo k situáciám, že by sa im bránilo v návrate do ich domovov.
- (19) Vzhľadom na vysokú mieru infekcií v „tmavočervených“ oblastiach by sa aj od cestujúcich vykonávajúcich cestu z nevyhnutných dôvodov malo vyžadovať, aby absolvovali test na infekciu COVID-19 a karantény za predpokladu, že dosah na plnenie ich úloh zásadného významu alebo ich nevyhnutnú cestu nebude neprimeraný, napríklad ak by kontakt cestujúceho s obyvateľstvom v destinácii bol veľmi obmedzený. Ak členský štát pri zohľadnení špecifickej epidemiologickej situácie predsa len vyžaduje testy od pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb, nemalo by to viesť k narušeniam dopravy¹⁶. V záujme zachovania dodávateľských reťazcov by sa požiadavky karantény nemali uplatňovať na pracovníkov v doprave plniacich úlohy zásadného významu.
- (20) Obmedzenia spojené s cezhraničným cestovaním sú obzvlášť rušivé pre osoby, ktoré ich denne alebo často prekračujú, aby cestovali do práce alebo do školy, navštívili blízkych príbuzných, vyhľadali lekársku starostlivosť alebo aby sa postarali o svojich blízkych. Od takýchto osôb by sa nemalo vyžadovať, aby v súvislosti s prekročením hranice na tento dôležitý účel absolvovali karantény vzhľadom na to, že to spôsobuje závažné narušenie života a živobytia týchto ľudí, ako aj hospodárstva ako celku. Pokiaľ je epidemiologická situácia na oboch stranách hranice porovnateľná, požiadavka, aby takéto osoby absolvovali často test len preto, že prekračujú hranice, sa

¹⁴ Odporúčania týkajúce sa spoločného prístupu EÚ, pokiaľ ide o izoláciu pacientov s ochorením COVID-19 a karantény pre kontakty a cestujúcich, schválené Výborom pre zdravotnú bezpečnosť 11. januára 2020, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf

¹⁵ Referenčné číslo WHO: WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.3. K dispozícii tu: [https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19))

¹⁶ Pozri odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/2243 z 22. decembra 2020 o koordinovanom prístupe k cestovaniu a doprave v reakcii na variant SARS-COV-2 zaznamenaný v Spojenom kráľovstve, Ú. v. EÚ L 436, 28.12.2020, s. 72.

zdá zbytočná. Obzvlášť dôležitá bude aj naďalej úzka koordinácia medzi členskými štátmi a cezhraničnými regiónmi.

- (21) Vzhľadom na vyvíjajúcu sa epidemiologickú situáciu by Komisia s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb mala aj naďalej pravidelne posudzovať kritériá, potreby týkajúce sa údajov a prahové hodnoty uvedené v tomto odporúčaní vrátane toho, či by sa mali zväziť iné kritériá alebo upraviť prahové hodnoty, a svoje zistenia posielat' Rade na zváženie spolu s prípadným návrhom na zmenu tohto odporúčania, ak je to potrebné,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19 sa mení takto:

1. V bode 10 sa písmeno c) nahrádza takto:
„c) červenou, ak sa 14-dňová kumulatívna miera oznámených prípadov ochorenia COVID-19 pohybuje od 50 do 150 a miera pozitivity testov na infekciu COVID-19 je 4 % alebo viac, alebo ak je 14-dňová kumulatívna miera oznámených prípadov ochorenia COVID-19 vyššia ako 150 ale nižšia ako 500;“
2. V bode 10 sa vkladá toto písmeno ca):
„ca) tmavočervenou, ak 14-dňová kumulatívna miera oznámených prípadov ochorenia COVID-19 je 500 alebo viac;“.
3. V bode 13 sa písmeno a) nahrádza takto:
„a) by členské štáty mali zohľadňovať rozdiely v epidemiologickej situácii oblastí označených ako „oranžové“, „červené“ alebo „tmavočervené“ a konať primerane;“
4. V bode 13 sa písmeno d) nahrádza takto:
„d) by členské štáty mali zohľadniť stratégie testovania a venovať osobitnú pozornosť situácii v oblastiach s vysokou mierou testovania;“.
5. V bode 13 sa vkladá toto písmeno e):
„e) by členské štáty mali zohľadniť aj prevalenciu variantov SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy.“
6. Za nadpis „Spoločný rámec, pokiaľ ide o možné opatrenia pre cestujúcich prichádzajúcich z rizikovejších oblastí“ sa vkladá tento bod 16a:
„Členské štáty by mali dôrazne odrádzať od všetkých ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, do a z oblastí označených ako „tmavočervené“ a od všetkých ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, do a z oblastí označených ako „červené“ podľa bodu 10. V tejto súvislosti by členské štáty mali zabezpečiť súdržnosť medzi opatreniami prijatými v súvislosti s cezhraničným cestovaním a cestovaním v rámci vlastného územia jednotlivých členských štátov.
Členské štáty by sa zároveň mali snažiť predchádzať narušeniam nevyhnutných ciest, zachovávať pohyb dopravných tokov v súlade so systémom „zelených jazdných pruhov“, ako aj predchádzať narušeniam dodávateľských reťazcov a pohybu pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb cestujúcich z pracovných alebo obchodných dôvodov.“
7. V bode 17 sa písmená a) a b) nahrádzajú takto:

„a) absolvovali karanténu podľa odporúčania Výboru pre zdravotnú bezpečnosť¹⁷ a/alebo

b) absolvovali pred príchodom a/alebo po príchode test na infekciu COVID-19. Mohol by to byť buď test RT-PCR, alebo rýchly antigénový test uvedený v spoločnom a aktualizovanom zozname rýchlych antigénových testov na COVID-19 vypracovanom na základe odporúčania Rady z 21. januára 2021 k spoločnému rámcu používania a validácie rýchlych antigénových testov a vzájomného uznávania výsledkov testov na COVID-19 v EÚ¹⁸.“

8. V bode 17 sa vypúšťa tento pododsek:

„Členské štáty môžu cestujúcim ponúknuť možnosť nahradit' test uvedený v písmene b) testom na infekciu COVID-19 vykonaným pred príchodom.“

9. V bode 17 sa dopĺňa tento pododsek:

„Členské štáty by mali ponúkať dostatočnú testovaciu kapacitu a uznávať digitálne osvedčenia o testoch, a zároveň zabezpečiť, aby to neobmedzovalo poskytovanie základných služieb verejného zdravotníctva, najmä pokiaľ ide o laboratórnu kapacitu.“

10. Vkladá sa tento bod 17a:

„Členské štáty by mali vyžadovať, aby osoby cestujúce z oblasti označenej ako „tmavočervená“ podľa bodu 10 písm. ca) absolvovali test na infekciu COVID-19 pred príchodom a aj karanténu podľa odporúčania Výboru pre zdravotnú bezpečnosť.

Členské štáty by mali prijať, zachovať alebo posilniť opatrenia na zmiernenie rizika komunitného šírenia ochorenia, najmä v oblastiach označených ako „tmavočervené“, zintenzívniť testovanie a vyhľadávanie kontaktov a zvýšiť úroveň dohľadu a sekvenovania reprezentatívnej vzorky prípadov ochorenia COVID-19 v komunite s cieľom kontrolovať šírenie a vplyv vznikajúcich variantov SARS-CoV-2 so zvýšenou prenosnosťou.“

11. Vkladá sa tento bod 17b:

„Členské štáty by mali osobám s pobytom na ich území ponúknuť možnosť nahradit' test, ktorý majú absolvovať pred príchodom a ktorý je uvedený v bode 17 písm. b) a v bode 17a, testom na infekciu COVID-19 vykonaným po príchode, pri rešpektovaní akýchkoľvek uplatniteľných karanténnych požiadaviek.“

12. Vkladá sa tento bod 19 a:

„Podľa bodu 17a by cestujúci, ktorí plnia úlohy zásadného významu alebo nevyhnutne musia cestovať a prichádzajú z „tmavočervenej“ oblasti, mali spĺňať požiadavky na testovanie a absolvovať karanténu za predpokladu, že dosah na ich plnenie úloh zásadného významu alebo ich nevyhnutnú cestu nebude neprimeraný.

Odchylne od toho by sa od pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb podľa bodu 19 písm. b) v zásade nemalo vyžadovať, aby absolvovali test na infekciu COVID-19 v súlade s bodom 17 písm. b) a bodom 17a. Ak členský štát

¹⁷ Odporúčania týkajúce sa spoločného prístupu EÚ, pokiaľ ide o izoláciu pacientov s ochorením COVID-19 a karanténu pre kontakty a cestujúcich, schválené Výborom pre zdravotnú bezpečnosť 11. januára 2020, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf

¹⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5451-2021-INIT/sk/pdf>

vyžaduje, aby pracovníci v doprave a poskytovatelia dopravných služieb absolvovali test na infekciu COVID-19, mali by sa použiť rýchle antigénové testy a nemalo by to viesť k narušeniu dopravy. Ak by došlo k narušeniu dopravy alebo dodávateľského reťazca, členské štáty by mali bezodkladne zrušiť alebo odvolať akékoľvek takéto požiadavky na systematické testovanie, aby sa zachovalo fungovanie „zelených jazdných pruhov“. Od pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb by sa nemalo vyžadovať, aby pri tomto plnení úloh zásadného významu absolvovali karanténu v súlade s bodom 17 písm. a) a bodom 17a.“

13. Vkladá sa tento bod 19b:

„Členské štáty by nemali vyžadovať, aby osoby, ktoré žijú v pohraničných regiónoch a cestujú cez hranice denne alebo často na účely práce, podnikania, vzdelávania, rodiny, zdravotnej starostlivosti alebo poskytovania starostlivosti, absolvovali karanténu. Ak sa v týchto regiónoch zavedie požiadavka na testovanie v súvislosti s cezhraničným cestovaním, frekvencia testovania takýchto osôb by mala byť primeraná. Ak je epidemiologická situácia na oboch stranách hranice porovnateľná, nemala by sa stanoviť žiadna požiadavka na testovanie v súvislosti s cestovaním. Od osôb, ktoré tvrdia, že ich situácia patrí do rozsahu pôsobnosti tohto bodu, by sa mohlo vyžadovať poskytnutie listinných dôkazov alebo predloženie vyhlásenia v tomto zmysle.“

14. Bod 21 sa nahrádza takto:

„Žiadne opatrenia uplatňované na osoby prichádzajúce z oblasti, ktorá je označená ako „tmavočervená“, „červená“ alebo „oranžová“ podľa bodu 10, nesmú byť diskriminačné, t. j. mali by sa uplatňovať rovnako na vracajúcich sa štátnych príslušníkov dotknutého členského štátu.“

V Bruseli

*Za Radu
predseda*